

Gana anksti šiemet išplaukė žiemkenčiai. Tai reiškia, kad rugiapūtė prasidės daug anksčiau negu kitais metais. Todėl reikia sukrusti, kad ligi jos būtų nušienautos visos daugiametės žolės ir pievos, o šienas suvežtas į pastoges. Šio darbo sėkmė priklausys nuo organizavimo.

Nebus sunki šienapūtė „Svėdasų“ kolūkiui. Čia kolūkių valdyba nupirko reikiama skaičių šienaplovių, kalviai atremontavo senas mašinas, staliai sutaisė vežimus. Sulopyti klijimų stogai, apsi-rūpinta žaiginiiais. Gerai pasiruošę šienapiūtei ir „Tarybinio artojo“ kolūkis. Saltkalvis A. Gogelis ir kalvis C. Sriubas atremontavo visas šienaploves ir 4 arklinius grėblius. Staliai pagamino 220 porų žaiginių. Kolūkių statybininkai pastatė didžiulį klijimą, sutaisė senų daržinių stogus. Nenuostabu, kad šio kolūkių šienpioviai pirmieji rajone išėjo į laukus. Šeimninkiskai pasiruošę šienapiūtei sutinka „Pergalės“, „Lenino keliu“, „Bolševiko“ kolūkių kolūkiečiai.

Atrodo, ir kitur turėtų taip būti. Bet nieko panašaus. „Kibirkštės“ kolūkių visuomeniniai klijimai klaurais stogais, šienaplovės rūdija netaisomos, nepasigaminta žaiginių. Tą patį galima pasakyti ir apie Černiachovskio vardo kolūki. Iki šiolei čia nieko nedaryta dėl pasiruošimo šienapiūtei. Nesutvarkyti klijimai

ir šienaplovės J. Biliūno v., „Ažuolo“, „Diktaro“ ir kai kuriuose kituose kolūkiuose.

Yra žinoma, kaip sunku džiovinti šieną lietingsiais orais. Tačiau yra priemonių, kurios ir lietingsiausia vasara padeda išvengti nuostolių. Tai žaiginiai, kurių vis dar neįvertina minėtų kolūkių valdybos.

Dabar pats laikas pradėti vitamininio šieno gamybą. Tai labai paprastas darbas. Reikia tik prieš žydėjimą nuplauti žolę, ją išdžiovinti ant žaiginių ir sukrauti sandariose daržinėse.

Bloga tai, kad ligi šiolei nė vienas rajono kolūkis nepradėjo gaminti ankstyvojo siloso. Net tuose kolūkiuose, kurie šienaviui pasiruošę ir turi laisvų darbo rankų, galvojama raugti žolės tiksliai po šienapiūtės. O pagrioviuose ir pakluonėse žolės pradeda medėti, netenka sultingumo.

Dar vienas reikalas. Labai dažnai kolūkių valdybos skundžiasi dauglamečių žolių sėklos trūkumu kultūrinėms pievoms ir ga-

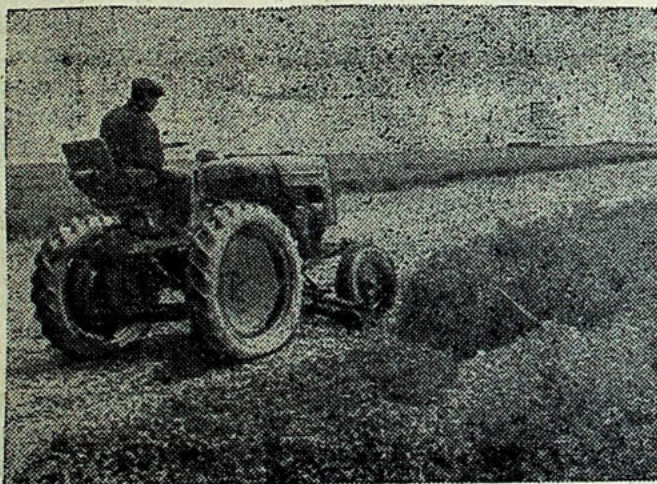
nykloms įrengti. Bet pasidairykite po kolūkių pieves ir ten pamatysime nemažai rausvųjų bei baltųjų dobilų, plevinės miglės, šunažolės. Ar galima jas išsaugoti nuo nuganyto? Galima, ir pradžiūti būtų geros sėklos.

Netrukus prasidės masinė šienapiūtė. Kolūkių valdybos turi aptarti, kaip bus aprūpinami pašarais ne tik tai visuomeniniai, o ir kolūkiečių gyvuliai, kokį atlyginimą gaus šienpioviai.

Žolės gula į pradalgius

Gerai pasiruošę šienapiūtei. „Tarybinio artojo“ kolūkių žemdirbiai pirmieji rajone išėjo į laukus. Trečioje laukininkystės brigadoje jau nušienauta 15 ha pievų. Šienas džiovinamas žaiginiuose. Masinė šienapiūtė pradėjo ir kitos brigados. 200 ha dauglamečių žolių ir 162 ha natūralių pievų kolūkiečiai pasiryžo nušienauti per savaitę laiko.

R. Eidukaitė

KIRGIZIJOS TSR. Čufsko slėnio kolūkliai ir tarybiniai ūkliai pradėjo sėti žolę derliaus nuėmimą. Vienas pirmųjų Ivanovsko rajone pradėjo šienapiūtę kolūkis „40 let Oktjabria“. Iš kiekvieno hektaro čia gaunama po 25—30 centnerių liucernos šieno.

Nuotraukoje: traktorininko V. I. Selivanovo valdomas agregatas plauna žolę „40 let Oktjabria“ kolūkyje.

A. Rassichino (TASS) nuotr.

Uolus daržininkas

Buvęs statybos-montavimo aikštelės tekintojas, o dabar pensininkas Vincas Petrakis žinomas kaimynams kaip uolus daržininkas. Jo darže auginamos ir kasmet gerai dera įvairios daržovės. Svogūnais, pomidorais, ridikėliais, agurkais, pupelėmis ir kitomis daržovėmis Petrakis šeima pilnai apsirūpina iš nuosavo daržo.

Siemet Petrakis pasodino jarovizuotas ankstyvasias bulves, kurios jau žydi.

— Birželio viduryje mes jau valgysime šviežias bulves, — sako drg. Petrakis. — Tokius daržus, — toliau pasakoja drg. Petrakis, — galėtų turėti kiekvienas, tik daržų priežiūra reikalinga šeimninkiskai rūpintis.

V. Abromaitis

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

Nr. 47 (1030)

Anykščiai, 1959 m. birželio mėn. 11 d. Kaina 15 kap.

Viskas jau paruošta

Šiais metais mūsų kolūkiečiai šienaus apie 300 hektarų pievų. Šienapiūtei pradėjome ruošti tuojau po vasarinių kultūrų sėjos. Su kalviu J. Kirdeikiu atremontavome 3 senas šienaploves. Statybininkai sulopė klijimų stogus, kolūkiečiai išvalė šalines. Šienpioviams kolūkis nupirko 35 dalgius. Rankiniu būdu bus šienaujami raisteliai ir mažesni pievų plotai. Žodžiu, viską paruošėme ir netrukus išeisime į laukus.

F. PILKAUSKAS „Svėdasų“ kolūkių kalvis

BE ATSAKOMYBĖS JAUSMO

Jono Biliūno vardo kolūkyje šienaujamos pievos užima 166 ha plotą. Bet šienapiūtei ruošiamasi čia nepatenkinamai. Žaiginių šiais metais nepasigaminta nė vienos poros, o ir esami išmėtyti po kolūkiečių sodybas. Nesirūpinama klijimų remontu. Pirmoje laukininkystės brigadoje šienas nuimamas krauti 3 klijimuose, o iki šiol suremontuotas vos vienas. Šios brigados brigadininkas Stakys klijimų

remontui paskyrė tik vieną kolūketį Kepalą, kuris drauge atlieka ir vežimų remontą.

Kolūkyje šienapiūtę numatoma atlikti rankomis. Deja, iki šiol šienpioviai neaprupinę dalgių, neruošiamos darbui turimos šienaplovės.

Tokia padėtis kelia nerimą. Kolūkių valdyba privalo šeimninkiskai pažūrėti į susidariusią padėtį ir nieko nelaukiant pilnai užbaigti pasiruošimą šienapiūtei.

J. Balsys

Siloso duobėse telkšo vanduo...

Norint žymiai padidinti kolūkių galvijų skaičių ir pieno priėmimą, reikia jau dabar rimtai susirūpinti pašarų gamybos bei jo kokybės klausimu. Tačiau M. Melnikaitės vardo kolūkių kolūkiečiai, o ir kolūkių valdyba, matyt, galvoja kitaip. Jau seniai reikėjo pradėti žaiginių gamybą, tačiau jie čia visiškai negaminami, nes jų nuomone, tai tuščias laiko gaišni-

mas. Taip galvojant ir taip dirbant gali atsitikti, kaip įvyko užpraeitais metais, kuomet pirmoje ir antroje laukininkystės brigadoje liko gulėti apie trečdalis nesudoroto šieno, o dobilai gerokai apipuvo.

Nors kiti kolūkliai jau pradėjo ankstyvojo siloso gamybą, tačiau M. Melnikaitės vardo kolūkyje dar snaudžiama. Visi žino ir mato, kad siloso tranšėjų

dugne telkšo vanduo, šienos apgriuvusios ir reikalauja neatidėliotino remonto, bet keista, niekas net nemano pradėti jas taisyti. Net siloso kapoklė, kuriai taip pat reikia eilinio remonto, guli visiškai užmiršta.

Aišku, taip rūpinantis tvirtos pašarų bazės sudarymu, jokiu būdu negalima bus pakelti gyvulių produktyvumo.

F. Regardavičius

LKP rajono komitete ir rajono DŽDT vykdomajame komitete DEL ORGANINIŲ TRĄŠŲ PARUOSIMO IR SUKAUPIMO 1959 METAIS VASAROS LAIKOTARPIU RAJONO KOLŪKIUOSE

LKP Anykščių rajono komitetas ir rajono DŽDT Tarybos vykdomasis komitetas atžymi, kad „Pergalės“ ir „Anykščių šilelio“ kolūkliai rimtai rūpinasi organinių trąšų gamyba. Šiuose kolūkiuose kiekviena laukininkystės brigada išpareigojo pagaminti po 400—500 tonų durpių. Išpareigojimai sėkmingai vykdomi.

Deja, nekurių kolūkių valdybos neįvertino durpių gamybos svarbos. „Kibirkštės“, „Naujo gyvenimo“, J. Biliūno vardo, M. Melnikaitės vardo ir kiti kolūkliai iki šiol nepasiruošę ir neišvežę nė vienos tonos durpių. Dėl to šiuose kolūkiuose gaunami maži derliai. Stekiant, kad rajono kolūkiuose kuo daugiau būtų paruošta ir išvežta į laukus durpių, LKP rajono komitetas ir rajono DŽDT Tarybos vykdomasis komitetas n u t a r i a:

1. Nuo birželio mėn. 10 d. iki liepos mėn. 1 d. paskelbti rajone durpių paruošimo ir išvežimo į laukus mėnesininką.

2. Įpareigoti kolūkių valdybas, laukininkystės brigadas paruošti ir išvežti durpių tiek, kad šiais metais kiekvienam arlamon žemės

hektarui tektų ne mažiau kaip po 4,5—5 tonas organinių trąšų, kovoti, kad būtų įvykdytas durpių išvežimo planas.

3. Tam tikslui įpareigoti kolūkių valdybas:

a) taikyti paskatinimo priemones atskiroms brigadoms ir kolūkiečiams už užduoties įvykdymą ir viršijimą.

b) panaudoti visą esamą techniką, arklius, traktorines priekabas, lėkštines roges durpių išvežimui,

c) užtikrinti, kad prie fermų būtų teisingai laikomas mėšlas, kurį sukompostuoti su durpėmis.

4. Įpareigoti MMS direktorių drg. Perevičų išskirti kolūkiams dalį buldozerių durpėms sustumti ir paruošti.

5. Šio nutarimo vykdymo kontrolę pavesti rajono žemės ūkio inspekcijai.

V. LUKOSEVICIUS

LKP Anykščių rajono komiteto sekretorius

A. RAMANAUSKAS

Anykščių rajono DŽDT Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas

Pakalbėkime apie vaikų auklėjimą

Ir mama nesirūpina, ir tėtis pamiršo

Baigiamajame pedagogų tarybos posėdyje dalyvavo ir penktoko Vaclovo Z. tėvas. Jis kviečiamas neatsitiktinai ir ne pirmą kartą. Vaclovas — pagarsėjęs ne tik mūsų mokykloje; jo vardą su baime ir, gal būt, su šiočiu tokio pavardu taria daugelis mažylių (o, kad aš toks būčiau): jis komanduoja net už save didesniems, organizuoja „partizaninius karus“ su savos gamybos šaunamais ginklais (vieno tokio „žaidimo“ metu Vaclovo bendraklasė Vytautas K. vos be akies neliko). Vaclovas grįžta namo, dažnai antriems gaidžiams pragydus. Jo elgesio pažymys nukrinta iki trejeto, palaipsniui pakyla ir vėl krinta.

Paklausykime, paga-

liau, ką pedagogų tarybos posėdyje kalba Vaclovo tėvas. Tiesa, jis jaudinasi, kaip jaudinasi kiekvienas, pakviestas nemaloniam pasiaiškinimui.

— Aš dirbu, neturiu laiko rūpintis sūnumi. Sveičiu į skūrą ir dar šveisiu, — tėvo akyse sužiba sūnui pikta lemiančios kibirkštėlės.

Stai čia klausimo esmė ir paaiškėja. Ž. dažnai dirba antroje, vakinėje pamainoje. Sūnų jis pamato tik vidurnaktį, o motinos, tiesiai sakant, Vaclovas nebijo ir, greičiausiai, negerbia. Tėvo jis privengia tik todėl, kad reikarčiais į sūnaus pečius sulūžta pliauskė, savaitę ar kitą ant šonų panešioja mėlų. Jei ne fizinė jėga — juokai būtų ir tėvas.

Pedagogų kolektyvas, buvusi Vaclovo mokytoja Kunčienė, klasės vadovė Dobinienė daug kartų visa tai aiškino tėvams, siūlė įvairių konkrečių priemonių vaiko auklėjimui. Deja, iki

šiol DRAUGO mokytojo asmenyje tėvas neįžiūrėjo. Jam atrodė, kad mokytojai kažko priekabiauja, jo sūnų skriaudžia.

Pedagogų tarybos po-

sėdyje Vaclovo tėvo elgesys sūnaus atžvilgiu buvo griežtai pasmerktas. Atsitiktinis ir grubus mušimas įsivakariaus ypatingai demoralizuoja vaiko asmenybę, gimdo atkaklų užsispyrimą, užmuša visas vaiko viltis pasitaisyti, kelia neapykantą tėvams, ruošia dirvą dviveidiškumui, vienai iš bauriau-

sių kapitalistinės santvarkos atgyvenų.

Draugui Z. pasiūlyta atostogų metu vestis sūnų į darbą (Z. darbo specifiškai ypatingo pasiruošimo nereikalauja), nepalcisti niekur nuo savęs: darbas — geriausias mokytojas.

Reikia tikėtis, kad Vaclovas taps žmogumi.

Skirtingais keliais

...Dar gerokai prieš devynias Gegužės 1-osios galvė pasišokinėdami skuba į mokyklą du šviejiaplaučiai, panašūs vienas į kitą, kaip vandens lašai berniukai. Tai dvytnukai, minėto Vaclovo bendraklasiai, Vytautas ir Valdas P. Jie pasipuošę raudonais kaklaraiščiais, vieni iš pažangesnių klasių, aktyvūs pionieriai. Tačiau keista: stebi juos žaidžiančius, vaikiškai

išdykaujančius ir, susitikus žvilgsniams, jų mėlynose akyse pamatai kažką užslėptą, kažką neišsakyti, sunkaus. Šių dvylikamečių netikrumas, blaškymasis ryškiai pastebimas pamokoje. Akių blizgesyje kartais kaitaliojasi neprotingas užsispyrimas, neapgalvotas išsišokimas, atkaklus priešinimasis. Viskas jiems idomu, bet greitai atsibosta, net nesužinojus, kad ir menkiausio klausimo esmės. Tačiau blogiausia tai, kad šiomis savybėmis dvytnukai didžiuojasi.

Kokios viso to priežastys?

Berniukus stebėjome rytą ir pamokų metu. Pažiūrėkime į juos pavakary ir sekmadieniais. Šventadieniškai aprenkti, jie dzibena pirm motinos, dar gana jaunos. Sudanda sodrūs bažnyčios varpo dūžiai. Ties šventoriu Vytautas ir Valdas baugiai apsidairo ir paskūbom šauna pro vartelius.

Niūri vargonų melodija

ja, nejauci vėsoma šio kiadieniais ir iki koktumo tvanki šiluma sekmadieniais, neišaiškina paslaptingumas berniukus kuriam laikui tarsi prirakindavo ir, susigūžę, pamaldžiai sudėję rankes, jie bailiai šnabždėdavo poterius. Jų galvoje atgydavo mokykla, mokytojų pasakojimai. Ausyse atgydavo motinos balsas: „Ir kas gi čia blogo: galima būti pionieriumi ir eiti mišiom tarnauti. Ir vienam geras, ir kitam neblogas. Mokėsi gyventi — ilgai gyvensi“, — taip paprastai „išmintingai“ užbaigiami motiniški pamokymai. Tėvas tuo tarpu atlaidžiai šypsosi. „Et, moteriški reikalai“.

O tie „moteriški reikalai“ veda prie to, kad berniukų charakteryje formuojasi dviveidiškumo, neatvirumo, melagystės, nepasitikėjimo savo jėgomis požymiai. Todėl šių vaikų akyse slepiasi netikrumas, jie nežino kuo tikėti: motina ar moky-

la. Tai du kraštutiniai atvejai. Pirmasis rodo visišką nesirūpinimą savo vaikais, antrasis — per dėtą, skrupulingą, neteisėną rūpinimąsi. Ir vienu, ir kitu atveju dėl tėvų kaltės kenčia vaikai.

Nors tokių faktų mūsų tarybiname gyvenime nedaug, tačiau jų yra ir kalbėti apie juos reikia. Jei minėti tėvai žinotų, kokią žalą toks „auklėjimas“ atneš jų vaikams, jie rimtai susirūpintų. Vaclovo blogiausiu atveju apgins valstybiniai įstatymai, tačiau kas išsipyrsią motiną pavers pakeisti neteisėną pažiūrą į sūnų auklėjimą?

A. RINKEVIČIENE
Anykščių I septynmetės mokyklos direktorė
REDAKCIJOS PIRKAS: Spausdindama drg. Rinkevičienės straipsnį, redakcija kviečia vaikų auklėjimo klausimais pasisakyti mokytojus, tėvus ir visus tuos, kuriems rūpi jaunosios kartos ateitis.

PRIIMU KAIP DOVANĄ...

Kai Anelė Petrauskienė su vyru ir dviem vaikais peržengė Onutės Povilonytės sulūžusio namo slenksį, pirmiausia ji karštai apkabino Onutę:

— Mieloji, mes žinome, kad tau sunku vienai. Tave skriaudžia, niekas tau nepadeda, neprižiūri. Nuo šios dienos tu mums būsi kaip mylima duktė, kaip tikra sesuo. Mes tave maitinsim, rengsim, plausim, ir tu niekada nesijausi esanti vieniša, niekada nematysi nei vargo, nei skriaudos, — saldžiai čiauskėjo Petrauskienė.

Po šių, giliai jaudinančių žodžių Onutė iš džiaugsmo ir laimės net apšiverkė. Pagaliau, nors vieną kartą gyvenime ji turės savo užtarėjus, nuoširdžius ir tikrus draugus, žmones, kurie ją visada supras, sunkioje minutėje atjaus ir padės. Nereikia jai nei nuomos mokesčio, nei jokio atlyginimo už butą, kurį ji išnuomojo Petrauskų šeimai. Geriausias atlyginimas jai bus žmonių nuoširdumas, jų tėviškas rūpinimasis ir globa.

Taip galvojo Onutė apie savo būsimą bendrą gyvenimą Petrauskų šeimoje, apie ateitį. Ji tada, aišku, nežinojo ir net neįsivaizdavo, kaip teks jai vėliau skaudžiai nusivilti, koks vargas, netelsybė ir nežmoniškumas ją persekios kiekvieną miegą dienele.

Prabėgo savaitė, kita, Petrauskai, sėdami pusryčiauti ar pietauti, prie bendro stalo kviesdavo ir namo savininkę, maloniai ir atvirai, kaip su savos šeimos nariu, šnekučiuodavosi, juokaudavo. Onutė kiek galėdama stengdavosi padėti Petrauskienę ruošti

virtuvėje, ravedavo jos darbą, šerdavo ir prižiūrėdavo nuomininkės gyvulius.

Tačiau jau po mėnesio virš Onutės galvos pradėjo kauptis juodi debesys. Petrauskienė staigiai pasikeitė. Ji su Povilonyte pasidarė grubi, atšliauri, vis dažniau Onutė iš Anelės lūpų girdėdavo neteisingus priekalštus, užgauliojimus, kelksmus. Bet mergina tylėdavo, nuolankiai, be atsilikinėjimų ir jokio pykčio vykdėdavo visus Petrauskienės paliepimus ir įsakymus. Gi pastaroji, matydama, kad Povilonytė — ramus ir atlaidus būdo žmogus, pasidarė dar irzlėsnė, dar įžulesnė. Mergina, kaip kokį nuosavą daiktą, pradėjo stumdyti ir varinėti ne tik gospadinė, bet ir jos vyras bei duktė. Reikia vyrui naktį stotyje saugoti cukrinius runkelius, — slunčia Onutė, nori Petrauskienė ilgai pamiegoti — vėl už save dirbti varo vienišą merginą. Bet to dar maža. Norėdama dar labiau įskaudinti ir nužeminti Onutę, Petrauskienė apšaukė ją tingine ir tiesiog varu išvarė pas žmones uždarbiauti. Mergina pradėjo vaikščioti miesto pakelmiais, ieškoti darbo, rasti daržus, sodinti bulves, plauti drabužius. Grįžusi namo, ji jau neberasdavo skanėnio kepsnio, negirdėdavo švelnių žodelių, niekas nebesodindavo ir prie bendro stalo. O netrukus ir patalą iš lovos persikėlė ant grindų.

Taip gyvenant praėjo ne vieni metai. Petrauskai tvirtai įsikūrė Pergalės gatvėje, o dar tvirtiau įsikibo į Povilonytės namuką. Nė vieno rublo už nuomą, nė vienos kapeikos už dir-

bamą darbą Petrauskų daržė Onutė per visą laiką negavo. Kalp ir anksčiau, taip ir dabar ji dirba pripuolamus darbus, elna uždarbiauti į aplinkinius kolūkius, o Petrauskienė, visa tai matydama, patenkinta šypsosi ir iš džiaugsmo trina rankas:

— Aš čia šeimininkė. Visi manęs bijo ir visi klausia. Nesvarbu, kad aš nuomininkė, nesvarbu, kad dabar namukas priklauso „puskvalie“ Povilonytei. Praels kiek laiko, ir jis bus mano, Anelės Petrauskienės, rankose.

Kaip galvojo, taip vėliau ir padarė. Tik prieš tai ji vėl tapo švelnė, gerutė ir meilutė.

— Onut, kam tau tas namas, kam tas bereikalingas rūpestis ant tavo pečių? Atsidėkodama už viską, tu galėtum perleisti ar net padovanoti tą namą mums.

Kiekvieną dieną, kiekvieną laisvą valandėlę „teta“ Petrauskienė su pasmailintu liežuviu kartojdavo tuos pačius žodžius, žadėdavo Povilonytei aukso kalnus, ramų gyvenimą ir pilną išlaikymą iki pat mirties. Mergina tylėjo, tylėjo, pagaliau, patikėjusi šiais „nuoširdžiais“ žodžiais, sutiko. Bijodama, kad Povilonytė neapsigalvotų ir nepakelstų savo žodžių, Petrauskienė tuoj pat nusukėdavo pas notarą, ir š. m. vasario mėn. 9 d. Anykščių notaro kontoroje buvo sudaryta namo dovanavimo sutartis.

To Petrauskienė ir tereikėjo. Tikroji namo savininkė ir toliau skursta, sunkiai dirba, o „geraširdė“ Anelė jau galvoja apie lūšnelės nuvertimą ir naujo namo

Dar pavasarį Debelių vidurinės mokyklos moksleiviai davė komjaunuolišką žodį: „Tarybinio artojo“ kol-

statybą. Nesvarbu, kad pagal sutartį jai „padovanota“ tik pusė namo, nesvarbu, kad kita pusė juridškai priklauso Povilonytės broliui. Svarbiausia — Petrauskienė tai, kad ji taip greitai ir gražiai sugebėjo įkalbėti Onutę ir kad kišenėje gulį namo nuosavybės sutartis.

Apmaudu ir pikta matant vykstančius pašonėje tokius negražius dalykėlius. Bet dar apmaudžiau, kad mūsų puikaus gyvenimo dienomis atsiranda tokių žmonių, kurie nesigėdydami ir nesivarždami skriaudžia ir išnaudoja silpnesnius, nachališkai naudoja jį geraširdiškumui.

Povilonytė, aišku, liko apgauta ir nuskriausta. Tačiau nejaugi visuomenė, mūsų įstatymai leis naudotis Petrauskienė taip negražiai įgyta dovana?

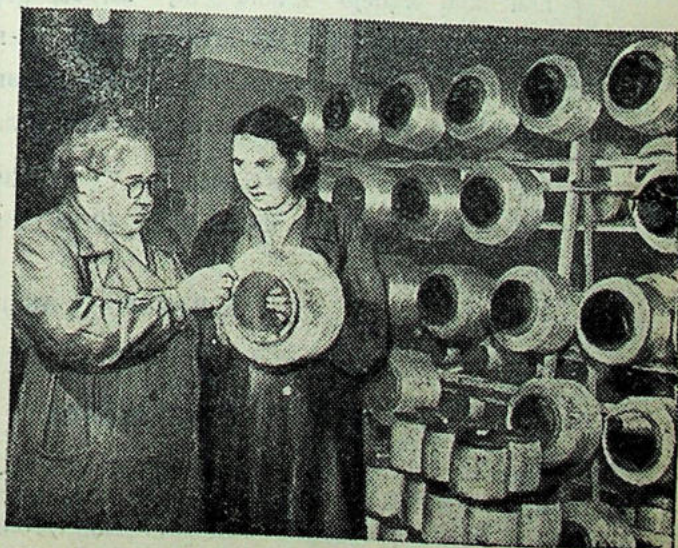
M. ŽENKUS

Moksleiviai prižiūri kukurūzus

ūkyje 4 ha plote auginti kukurūzus. Vadovaujami mokytojų drg. drg. Staliausko ir Sazevičiaus, moksleiviai

purena tarpueilius, vi pasirodžiusias piktžoles.

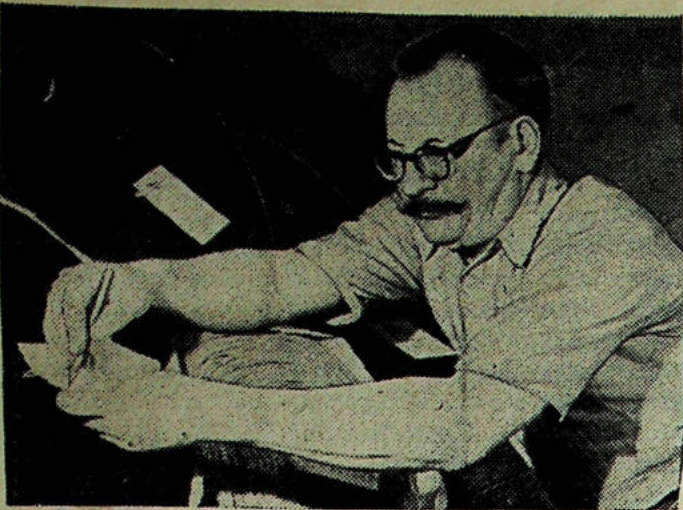
O. Skirmantytė

MASKVA. Didelį darbą tobulinant dirbtinio ir sintetinio pluošto technologinę gamybą atlieka Visasjunginio dirbtinio pluošto mokslinis-tiriamasis institutas.

Nuotraukoje: bandomųjų įrenginių technologas R. G. Mėdnova (dešinėje) ir laboratorijos vyriausiojo bendradarbis E. V. Čait tikrina kaproninio pluošto, pagaminto pagal naują technologiją, kokybę.

A. Stūžino (TASS) nuotr.

Šiomet Kauno „Litekso“ vilnonių audinių fabriko kolektyvas pagamino pirmąją partiją naujų aukštos kokybės audinių paltams — „Neringa“, „Eglutė“, o taip pat palengvinto drąpo „Satrija-2“.

Dalis audinių bus gaminama iš dirbtinio pluošto. Nuotraukoje matome gatavos produkcijos sandėlio darbuotoją Joną Stasaitį, ruošiantį išsiuntimui naują audinių partiją.

Durpės vežamos į tvartus

Jau kelinti metai iš cilės „Pergalės“ kolūkyje išauginamas geras grūdinių kultūrų

derlius. Derlingumo augimą čia nulemia tinkamas žemės patvėrimas. Kolūkis kasmet pasigamina nemažai durpių-mėšlo komposto.

Dabar durpės yra vežamos į tvartus. Vien tik Povilo Dapkevičiaus vadovaujamos laukininkystės brigados nariai suvežė į tvartus 400 tonų durpių.

V. KARVELIS

Mūsų medžiagos pėdsakais

„Nėra dušo“

Apie tai, kad Anykščių plytų ir drenažo vamzdžių gamykloje neveikia nei dušas, nei pirtis, ir darbininkai neturi kur nusiprausti, buvo rašyta „Kolektyvinio darbo“ Nr. 43 (1026).

Pranešu, kad žinutėje išdėstyti faktai pasitvirtino. Dabar pirtis veikia kasdien.

J. Kazlauskas

Anykščių plytų ir drenažo vamzdžių gamyklos direktorius

nlame turistų saskrydyje Merkinėje. Pagrindinis J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos turistų uždavinys yra gerai pasiruošti stovyklavimui Nidoje. Iš ten turistai atliks žygį maršrutu Nida — Kaliningradas. Dabar turistės-atskyrininkės D. Gronskytė ir J. Tarasavičiūtė ruošia turistinį vimpelą, o abiturientas A. Zukauskas — raportą.

J. PAJARKAS

J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos moksleivis

Moksleivių ekskursijos

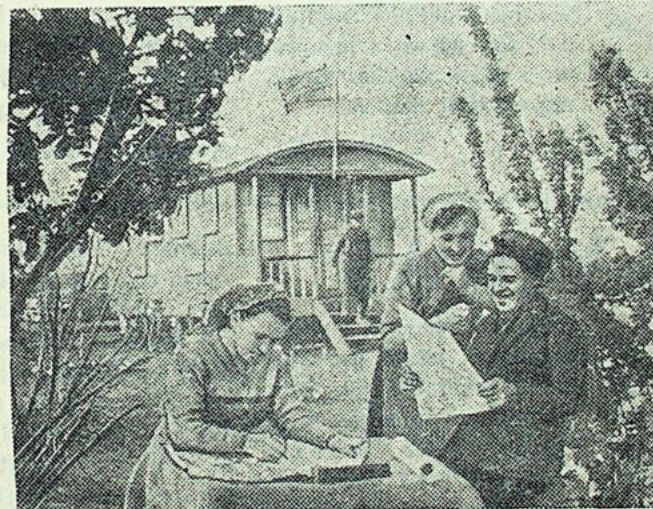
Naujųjų metų karnavale geriausiai pasirodė J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos devintųjų ir 8 d klasių mokiniai. Už tai jiems buvo skirta ekskursija į bet kurį miestą. Praėjusią savaitę šių klasių moksleiviai, vadovaujami mokytojų J. Katino ir S. Pakalnienės, lankėsi Rygoje. Jie apžiūrėjo žymesnes miesto vietas, matė operą „Undinė“.

J. Paberžis

LUGANSKO SRITIS. Starobelsko rajono Mičurino vardo kolūkio traktorinei brigadai, kuriai vadovauja G. N. Dybka, suteiktas komunistinio darbo kolektyvo vardas.

Nuotraukoje: brigados redkolegijos nariai: įskaitlininkė Nadiežda Prus (kairėje), virėja Valentina Cernik ir traktorininkas Flodoras Kulačko leidžia eilinį sienlaikraščio numerį.

R. Azriella (TASS) nuotr.

Tikriname pasiruošimą dainų šventei

Jie ruošiasi festivaliui

J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos moksleiviai rūpestingai ruošiasi artėjančiai dainų šventei.

Sokių kolektyvas, kuriam jau daug metų

vadovauja mokytoja M. Ogurcovienė, mokosi naujus lietuvių liaudies šokius „Sustą“, „Sadutę“, „Kolūkio laukelį“ ir kt. Mokyklos choras, vadovaujamas mokytojo L. Mikšio, iš-

moko dainas „Vilniuje žydi liepos“, „Lietuva brangi“ ir kitas.

Ir šiais metais moksleiviai tikisi, kad jų pasirodymas festivalyje bus sėkmingas.

J. Laukys

Be ugnelės

Cerniachovskio vardo kolūkyje ruošti dainų šventei net ir negalvojama, nors čia, kaip ir kiekviename kolūkyje, yra tam visos galimybės. Tiesa, bibliotekos vedėja Irena Pipraitė dar pavasarį mėgino suburti liaudies šokių kolektyvą, bet nepasisekė, ir toliau šis reikalas nepajudėjo į priekį. Ogi kadaiše čia buvo ir šokėjų, ir pavienių atlikėjų, kurie iš tikrųjų galėtų ir norėtų dalyvauti meninės savišveikos darbe. Deja, nėra kam jų organizuoti, nėra tinkamo iniciatoriaus, nors juo turėtų ir privalo būti kultūros įstaigos darbuotoja drg. Pipraitė. Tačiau, kaip atrodo, jai tas visiška nerūpi. Kad niekas nekvaršintų galvos su savišveika, su pasiruošimu dainų šventei, ji nutarė

pailsėti ir pasiėmė eilines atostogas. Atostogos netrukus baigiasi, ir kažin ar drg. Pipraitė suspės pasiruošti nors karnavalui? Keista ir tai, kad rajono kultūros skyrius pačiu karščiausiu pasiruošimo laikotarpiu suteikia atostogas savo darbuotojams, kai tuo tarpu jie visą laiką turėtų vadovauti savišveikliniam darbui ir rūpintis, kad nors šokių kolektyvai dalyvautų

dainų šventėje-festivalyje.

Ar ne gėda Cerniachovskio vardo kolūkio valdybai, vietos jaunimui, drg. Pipraitė, kad iš jų kolūkio šių metų dainų šventėje-festivalyje nedalyvaus nė vienas nei šokėjas, nei dainininkas, nei muzikantas? O tai ne klek nekalia kolūkio garbės, bet ji žemina. Reikia apie savišveiklą rimtai pagalvoti.

Z. MIKSYS

Agitatoriai mokosi

Vietinio ūkio valdybos partinė organizacija organizavo agitatorių seminara. Jame buvo plačiai išnagrinėtas klausimas apie politinio-masinio darbo pagerinimą darbininkų ir tarnau-

tojų tarpe. Agitatoriai pasiūlė organizuoti ateinančią sekmadienį ekskursiją į Kauno IX forto muziejų.

Agitatoriams buvo perskaityta paskalta apie tarptautinę padėtį.

A. BITENAS

IŠDAVIKAS

(Fragmentas iš romano „Brėkšta“)

V. Petronis 1905—1907 m. m. revoliucijos metu gyveno Anykščių rajone, Penionių kaime. Šiuo metu jis gyvena Kaune ir yra personalinis pensininkas. Parašytame romane „Brėkšta“ vaizduojama revoliuciniai nusiteikusių darbo žmonių kova prieš caro patvaldystę, dvarininkus, reakcinę dvasiškią, už šviesų ir laimingą darbo žmonių gyvenimą.

Pradedame spausdinti atskiras ištraukas iš V. Petronio romano „Brėkšta“.

Standien pasnigo ir juoda žemė apsidengė kaip pūku balta danga. Pragiedrėjo dangus, ir milijonai kristolėlių suspindo įvairiomis spalvomis, kaip delmantėliai. Nuo šalčio po kojomis ėmė girgždėti sniegas. Prasidėjo tikroji žiema. Dabar kaimo vyras tūli skubaus darbo. Iš pat ryto imasi tvarkyti vasarines važiuokles: numaisto nuo asių ratus, sukelia juos ant gurbų, o vežėjas, bri-

kėlius, kalamaškas sunėša į atšalimus ir sudeda viens ant kito, kad paviečiuose dar liktų vietos ir rogėms, važiams, razvalinams įstumti. Ištraukia iš pašalių roges, apgedusias sutaiso ir pastato atšalimuose važlavimui. Jau daug kas buvo pristigęs kuro ir reikėjo gvolta jo parsivežti, nes ratams, kol klampu ir grūdams, neįmanoma buvo įvažiuoti į mišką. Taigi, rogių kelio kaimas laukė kaip iš-

ganymo. Nemažiau jo laukė ir Šinkūnas. Jis tvirtai jau buvo nusprendęs suivežti šimet medžius gurbams.

Iš vakaro Šinkūnas susirado pernykščius veltinius, prakurusius užkulnius užlopė ruda oda, sutaisė vyžas, įvėrė į jas tvirtus apyvarus, pasidėjo ant koptūro užmalus, ausinę kepurę ir, pavalgęs vakarienės, atsigu-lė.

Ankstį Šinkūnas pažadino šeimyną, kad dar su tamsa galėtų išvažiuoti į mišką. „Kėlas geras, reikla skubėti ir dvejais vėžes per dieną padaryti“, — galvoja Šinkūnas prausdamasis. Pavalgęs pusryčių, užsivelka trumpais kailinukais, o ant jų milinė, įsikiša į kišenę storą riekę duonos ir,

išėidamas pro duris, persižegnoja. Susirėčia su sūnum rogėse, suragina Bėrį ir be triukšmo išnyksta iš kiemo. Karukai, priištli virvėmis, darydami vingius į šonus, slidžiu keliu leržvali pasišokėdami ir girgždėdami, seka roges.

Vos brėško, kal Šinkūnas pribuvo į numatytą mišką vietą.

„Na, dieve, padėk, miškas ne Siesicko, o visų, aš tik savo dalį kertu, niekam skriaudęs nedarau, o gurbų naujų gvolta reikla, pats dlevas tai mato“, — galvoja Šinkūnas, rėsdamas prie šlajų vadeles ir užmaudamas arkliui ant galvos abrakos terbą.

Aukštos, lieknos pušys užtekančios saulės spinduliuose, kaip jaunamartės su baltais nuometais, išdidžiai stovi iškėlę snieguotą viršūnę ir atrodo, kad jos nė nemano nusilenkti mažam žmogui... Ir vis dėlto...

Sudzirzgė keturių rankų traukiamas plūklas, ir pulkuolė pušis ima slūbuoti, drebėti, traškėti ir, laužydama kalmyninių pušų šakas, triukšmingai žnekteli prie žmogaus kojų. Nukapoję su sūnum šakas, kirvakočiu išmatuoja ir suplausto stiebą į tris lygius slenojus. Pirmasis ledas pralaužtas, Šinkūnas, neužmokėjęs ponui, nepasiklausęs kunigo, ryžosi kirsti svetimą mišką. Jis niekad gyvenime nėra paėmęs jokio svetimo daikto, niekad jam nebuvo atėjusi mintis kėsintis į kito turta, o dabar ryžosi prisikirsti net visą vežimą medžių...

„Viešpatie, pasigallėk manęs nusidėjėlo, juk tu gi matal iš aukštybių, kad jį man reikla. Jeigu aš šimet nesuivešiu gurbų, nu-galš sušalę paskutiniai mano gyvulėliai...“ Ramiau atsidūsta Šinkūnas tik išvažavęs į laukus. Po prakal-

tu skubėdamas, jis buvo užmiršęs ir užkąsti. Dabar tik pajunta pūpsančią milinę kišenėje duonos riekę. Ištraukęs ją perlaužia perpus ir pusę paduoda sūnui, o kitą pusę atsilauždamas pradeda valgyti pats.

Visi trys pušiniai slenojai, slidūs, lieknai, kaip unguriai, sugula Šinkūno sodyboje nuošaliau nuo gatvės ir nuo žmonių akių, gale daržinės, patvory.

„Bet aš tik vežu savo dalį, ko gi man bijoti?“, — ramindamas save jau kiek drąsiau, vėl suragina Bėrį Šinkūnas. Visai sutemus, išvargęs pats, nukamavęs sūnų ir Bėrį, su antru vežimu Šinkūnas grįžta namo.

Tylomis, viens kitam nesigirdami, lyg nusipirkę, vežėsi mišką ne tik Šinkūnas; mišką kirtu ir vežė ir kiti Aiksnėnų ir Desinėl-

(Nukelta 4 psl.)

Metrikacijos biure

Anykščių metrikacijos biuras gavo pareiškimus sekančioms santuokoms registruoti:

1. Zabarsko Romualdo, Povilo s., gyv. Anykščių rajone, Aulelių apylinkėje, Kraštelio kaime, su Bražiūnaite Vanda, Jono d., gyv. Anykščių rajone, Aulelių apylinkėje, Kraštelio kaime.

2. Skado Povilo, Juozo s., gyv. Anykščių rajone, Debeikių apylinkėje, Čekonių kaime, su Magyliene Zofija, Augusto d., gyv. Anykščių rajone, Kunigiškių apylinkėje, Vaitkūnų kaime.

3. Gutauskio Algirdo, Rapolo s., gyv. Anykščių rajone, Skiemonių apylinkėje, Klevėnų kaime, su Liobytė Vale, Jono d., gyv. Anykščių rajone, Skiemonių apylinkėje, Zeltiškių kaime.

Santuokos bus registruojamos liepos mėn. 8 d.

Sportas

Nugalėjo Anykščių komandos

Dvi dienas Anykščiuose ir Kavarske vyko Lietuvos TSR 1959 metų spartaklaidos pogrupių tinklinio ir krepšinio pirmenybės, kuriose dalyvavo Molėtų, Kavarsko ir Anykščių rajonų vyrų bei moterų komandos.

Anykščių vyrų tinklinio komanda, lengvai nugalėjusi kavarskiečius, susitiko su Molėtų sportininkais. Kova vyko labai įtemptai. Pirmąjį kėlinį nežymia taškų persvara laimi aikštės šeimininkai, antrą ir trečią — molėtiškiai, ketvirtą — vėl anykštiečiai. Tik penktas kėlinys išaiš-

kino nugalėjo. Juo tapo Anykščių rajono vyrų komanda. Molėtų ir Anykščių tinklininkų susitikimas taip pat pasibaigė mūsų rajono atstovų pergale.

Idomiai vyko Kavarsko ir Anykščių krepšinininkų susitikimas, kurį rezultatu 51:32 (31:14) laimėjo Anykščių komanda.

Artimiausiu metu Anykščių vyrų ir moterų krepšinio bei tinklinio rinktinės dalyvaus zonos pirmenybėse, kuriose išaiškės finalinių varžybų dalyviai.

Z. MIKSYS

IŠDAVIKAS

(Atkelta iš 3 psl.)

nikų neturtingieji valstiečiai. Bijodami keršto, nei ponas, nei jo girininkai dabar miške nesirodydavo. Tik Jocius ir kiti turtingesni ūkininkai jautė, kad mišką „tarbelninkai“ iš Siesieko girios veža nepirktą. Iš pastarųjų šaipėsi ir patylo mis kalbėjo: „Atsirūgs kada nors jiems Siesieko miškas, sužinos jie, iš kur kojos dygsta“.

Neilgai džiaugėsi žmonės caro manifeste pažadėtomis laisvėmis. Revoliucinis atoslūgis duoda progos caro valdžiai sutelkti jėgas ir vėl pulti revoliucinius laimėjimus. Tam reikalui sustiprinami policiniai būriai, organizuojami juodašimčiai, kurių tikslas buvo vykdyti žydų pogromus, žudyti atskirus revoliucionierius, šnipinėti ir įdavinėti juos policijai; organizuojami baudžiamieji būriai revoliuciniam judėjimui užgniaužti. Ir Aiksnėnų apylinkės reakcinis galvas, laikinai revoliucijos prislopintas, dabar atgyja ir pradeda siautėti. Policija, atsisto kramolai malinti pristavo Orlovo vado-

vaujama, apmokamų šnipų padedama, laksto po kaimus ir sulminėja visus tuos, kurie buvo pasisakę prieš valdžią, prieš mokesčių mokėjimą, prieš ponų valdomus miškus ir didžiulius žemės plotus. Sulma ir išveža iš Desinčnikų, lyg didžiausius plėšikus geležiniais pančiais sukaustę, Kurtulį, Tilindą. Tiems, pa kuriuos rado nepirktu miško, buvo uždedamas dešimterio bausmės, o negalintiems išsimokėti pinigais, išvesdavo paskutinį gyvulį — karvę, kiaulę ar arkli, o vyrus išvarydavo į kailėjimą.

Varant iš namų sulmtą Tilindą, Tilindienė įsikimba į vyrą ir pradeda visu balsu rėkti:

— Jėzus Marija, kas dabar bus! Kastulį, aš tavęs neleisiu, kur aš pasidėsiu su ketvertu vaikų! Kaip gyvensiu be duonos kašniol Paleiskit, jūs, antikristai, mano Kastulį! Jis nieko nekaltas! Paleiskit!!!

— Proč, prakliątaja baba, čėvo kričis kak bešena, ja, — ir, atplėšęs Tilindienę nuo vyro, žandaras bloškia ją į aslą. Vaikai, sulindę užkrosnin, pradeda

žliumbti. Miestelio arešto namai dabar prigrūsti sulmtųjų. Tardymas vyko dieną ir naktį. Tardomuosius, įkišę į pavalkus, plaka bižonais per šlapius maišus, liepdami prisipažinti nebūtus dalykus. Išardyti siunčiami etapu su raportu apskrities tardytojo žinlon į apskrities kalėjimą.

Gauta žinia, kad Rygoje sulmtas ir patalpintas į kalėjimą studentas Lisauskas. Gauda, ieško svarbiausių šios apylinkės veikėjų, revoliucionierių Baltėno ir Andriko. Už jų nurodymą pradžioje skelbiama 500, o neatsiradus išdavikų už šią sumą, premija buvo padidinta iki 1000 rublių. Pastatytieji sekliai stropiai seka visas tas vietas, kur revoliucionieriai lankėsi, kur darė susirinkimus, sakė kalbas, platino atsisaukimus. Bet žiemą žmonės, prijaučiantieji revoliucijai, seklus greit pastebi ir paleškomiems praneša. Andrikis gyveno miestelyje. Grėsmė būti sulmtam, ypač padidinus premiją, padidėja, todėl, nenorėdamas į policijos rankas pigiai pasiduoti, jis persirengdamas slapstosi pas draugus. Baltėnas slapstosi savoje apy-

linkėje, kaimuose, kasdien nakvodamas vis kitoje vietoje, kartais su žinia, o kartais ir be šeimininko žinios išsėdamas į daržines, į gyvulių tvartus, į skėnis, į šiaudus ar šieną nerakintuose klotimuose ir daržinėse. Kartais pernakoja iškūrentoje kieno nors pirty ar jaujoje. Nemažesnis pavojus ir kitiems revoliucinio komiteto nariams: Vileniškiui ir Didžiokui. Tiek Baltėnas, tiek Andrikis nesikelia toliau dėl to, kad jiems rūpi ne užbaigtas šioje apylinkėje darbas, jie vis dar tiki revoliucijos pergale. Negalėjo taip pat jie palikti šių apylinkių ir dėl mylimų merginų, kurios pradėjo įsijungti į revoliucinį darbą. Vienam giliai įsmigo į širdį Sinkūno Anelė, kitam Jocius Liucija. Ir vis dažniau ir dažniau jie apie jas ima galvoti. Jie jautė, kad ir jos jiems neabejingos, žinojo, kaip palydinti ir atsisveikinti plakdavosi neramiai jų širdys. Jiems šios merginų pasidare kažkaip mielos, savos, artimos. Ir jie negalėdavo retkarčiais jų neatlankyti, nors ir žinojo, koks gresia pavojus jiems ir merginoms, paskelbus už jų galvas premiją.

(Bus daugiau)

Tarptautinės pabiro

„Doiče Zoldatencaitung“ moko prezidentą

Neseniai Hamburge, aukštųjų bundesvero vadų akademijoje susirinko Vakarų Vokietijos armijos generolai ir karininkai. Susitiktų su bundesvero atstovais atvyko pats federatyvinės respublikos prezidentas Teodoras Holzas. Susirinkusieji, kurių tarpe buvo nemaža buvusių hitlerininkų, nekantriai laukė iš jo lūpų pagyrimo už pastangas atgaivinti Vakarų Vokietijos armiją ir palaiminimo naujoms revanšistiniams žygiams. Juo labiau, kad prezidentas savo laiku aktyviai ragino įvesti Vokietijos Federatyvinėje Respublikoje karo prievolę. Tačiau Holzas, kurio prezidentavimo įgaliojimai

greitai baigsis, nutarė, matyti, palikti apie save gerą atminimą. Greitosiomis pasakęs keletą įprastinių sveikinimo frazių, jis visiems nelauktai pareiškė, kad reikia atsižvelgti į liūdnas praeities pamokas ir demokratizuoti esančią armiją tvarką. „Prūsiskoji-vokiškoji karo istorija baigė egzistuoti!“ — sušuko Holzas.

Tokio posūkio aiškiai nebuvo laukiama. Susitikimo organizatoriai tikėjosi pademonstruoti armijos ir valstybės vadovo dvasios vienybę. Bonos generolai sujudo. Juk prezidento kalba galėjo rimtai pakirsti Vakarų Vokietijos karla-

nos „prestizą“! Į pagalbą atėjo Bonos militaristams tarnaujantis laikraštis „Doiče Zoldatencaitung“. Nepalsydamas aukštos valstybės vadovo padėties, laikraštis pradėjo mokytį jį tarsi mokinį, nepadariusį jam užduotos pamokos.

— Atsižvelgti į liūdnas praeities pamokas? Tal juk nusikalstama nepagarba daugiaamžėms kareiviškoms vokiečių nacijos tradicijoms!

Iš tikrųjų, militaristiniai

Bonos sluoksniui analptol neketina atsisakyti Hitlerio vermachto palikimo. Ne paslaptis, kad buvę nacistų generolai, vėl užėmę Vakarų Vokietijos armijoje dovavimo postus, sva apie naujas karines avantiūras.

Tal, kad „Doiče Zoldatencaitung“ užsiuola prezidentą, dar kartą rodo Bonos militaristų siekimą dar smarkiau sukurstyti revanšistines nuotalkas Vakarų Vokietijoje.

Redaktorius Z. VALIAUSKAS

Anykščių rajono kilnojamojo kino maršruto

GRAFIKAS

1959 m. birželio mėn. 12-28 d.d.

eil. Nr.	Vietovių pavadinimai, kur bus demonstruojami kinofilmai	Filmų pavadinimai ir demonstravimo datos
1.	Klivėnai	12 21
2.	Diktari	13 22
3.	Voversiai	14 23
4.	Skiejonys	15 24
5.	Skiejonys	16 25
6.	Pašiliai	17 26
7.	Kurkleliai	18 27
8.	Slavėnai	19 28
„Tolimos pakrantės“, „Julius Janonis“		
1.	Būtėnai	12 21
2.	Auleliai	13 22
3.	Auleliai	14 23
4.	Netikiškis	15 24
5.	Mikieriai	16 25
6.	Leliūnai	17 26
7.	Leliūnai	18 27
„Kelionė už trijų jūrų“, „II serija“, „Gyvenimas praėjo pro šalį“		
1.	Jakubava	12 21
2.	Pagiriai	13 22
3.	Piktagalis	14 23
4.	Andrioniškis	15 24
5.	Mogylai	16 25
6.	Niuronys	17 26
7.	Niuronys	18 27
„Tėvų namai“, „Jūreivis iš Kometos“		
1.	Elmininkų band. st.	12 21
2.	Bikūnai	13 22
3.	Kalvėliai	14 23
4.	Debeikiai	15 24
5.	Debeikiai	16 25
6.	Aknystų taryb. ūk.	17 26
7.	Varkujai	18 27
8.	Varkujai	19 28
„Sąsko“, „Pirmoji diena“		
1.	Burbiškis	12 21
2.	Rubikiai	13 22
3.	Rubikiai	14 23
4.	Puodžiai	15 24
5.	Gečionys	16 25
6.	Trumbatiškis	17 26
7.	Lipšiai	18 27
„Būrys tęsia kovą“, „Oleko Dundičius“, „Vanija“		

ANYKŠČIŲ KULTŪROS SKYRIUS